

[מט, י] לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו.

[סנהדרין ה ע"א] "שבט" אלו ראשי גליות שרודין את ישראל בשבט, "ומחוקק" אלו בני בניו של הלל שמלמדים תורה ברבים.

כל רב מבבל ורבי מארץ ישראל ורב' משאר ארעין וכמ"ש דיו"ד דרבי הוא חכמה וכמ"ש"ל בריש תיקון כ"ב דאורא דארץ ישראל מחכים ע"ש, והוא חסד לימינא. ורב מבבל בכינה לשמאלא בגבורה, ואין שם אות נוספת כי שמאלא נכלל בימינא² ואשתאר בגריעו ולחשך קרא לילה. (ועכ"פ כראשית יז א ובגין דההוא חשך תיאובתני לאתכללא בימינא כו' חשך לא נהיר אלא כד אתכליל באור לילה דנפיק מניה כו' רזא דנקודא עלאה ורזה כו' ור"ל דהן יו"ד וא"ו כמ"ש), ורבא משאר ארעין. והן שבעים ארצות הידועים שהן בעד"א ע' נפש ומשפחות דיעקב² שכנגדן ע' אומות. (וע"ל תל"ב בארוכה) וכנגדן אתייהב אורייתא בע' אנפין ובמצות עשה ובמצות ל"ת מימינא ושמאלא ועמש"ש. והן ע"ב שמהן והוא כתנות אור עור² דאל"ף שהיו עם אחד ושפה אחת אתהפך לע' בני אדם ויחזור לעתיד לבוא כי אז אהפוך אל עמים שפה כו' והוא א' דרבא (והוא מסטרא דכתר דהשם א' אי"ה או"ה ושם הכל לאחד). וארץ ישראל הוא אור י' ולכן אוריא דארץ ישראל אור י' ובבל חשך וכמ"ש משום דיתביתו בארעא דחשוכא כו', ונקרא שאול עמוקה כו', והיא לצפון כמ"ש הגמ' בכל כו', וכמ"ש מצפון תפתח כו' ועתידה בכל בחצדו לטובעני כו' ושם השלטנותא כמ"ש בפ' פקודי בהיכל הרביעי, ואור התורה בא"י כנ"ל וז"ש לא יסור שבט מיהודה אלו ר"ג שבבל ומחוקק כו', ואלו ב' חו"ג הם הכוללים הכל שמ"מ יוצא תורה גם כן מבבל שנכללת בימין אבל שאר ארעין אין להם אלא מה שמקבלין תורה מארץ ישראל ומבבל ה'.

★ ★ ★

[סנהדרין ה ע"א] שבט אלו ראשי גליות שבבבל ומחוקק מבין רגליו בני בניו של הלל שמלמדים תורה ברבים.

מרדכי היה לו נשיאות וראש הגולה כי ראש הגולה הוא המושל בשבט ורודה

ב. עיין בראשית לו, כד. שמות ג, טו.

ג. עיין דברים ד, יט.

ד. עיין בראשית ג, כא.

ה. ועיין פהגר"א לתפילת חנה פס' ח' בדרשת הגמ' הנ"ל.